

11 juli 2025

Vier extra grootschalige woningbouwlocaties in Nota Ruimte. 'Net als in Vinex-tijd tempo maken'

Het kabinet wil de komende jaren in de omgeving van Alkmaar, Apeldoorn, Hengelo/Enschede en Helmond grootschalige woonwijken realiseren. Op elke locatie moeten minstens 3.500 nieuwe woningen komen. 'We hebben lang geteerd op de resten van de Vinex-locaties en een serie binnenstedelijke locaties. Het is hoog tijd dat er nieuwe locaties aangewezen worden.'

Dat staat in de [ontwerp Nota Ruimte](#) waar het kabinet mee akkoord is gegaan. In een eerste reactie aan VJ laat Friso de Zeeuw als zelfbenoemd 'regionaal strijder' blij te zijn met de erkenning van Alkmaar. 'Dit is een erkenning voor de regio Alkmaar, maar het is voor het hele gebied boven het Noordzeekanaal van belang.'

De Zeeuw, adviseur gebiedsontwikkeling en emeritus hoogleraar aan de TU Delft, is een pleitbezorger van het Rompertje of - officiëler - de Bandstad (een ruime band om de Randstad heen; zie kaartje). Die loopt van Alkmaar, via Zwolle, Arnhem-Nijmegen, de Brabantse steden naar de Drechtsteden. 'Volkomen terecht dat Hengelo en Enschede ook een extra taakstelling krijgen in de Nota Ruimte. Het zijn goede keuzes, want hier zit al een deel van de bedrijvigheid.'

Economie en bouw stimuleren

RTL Nieuws bericht dat het kabinet in een aantal andere regio's wil inzetten op verstedelijking door hier de economie en de bouw van nieuwe woningen te stimuleren. Het zou daarbij gaan om de Friese steden, de kop van Noord-Holland, Harderwijk-Zeewolde, Zuidoost-Drenthe en de Zeeuwse steden. Daar plaatst De Zeeuw wel een kanttekening. 'Woningbouwlocaties zijn makkelijker te realiseren dan het aanbod van werk. Dat zijn namelijk autonomie keuzes van ondernemers. Tenzij je er rijksdiensten een plek geeft.'

Hierbij denkt De Zeeuw aan Defensie, zoals het maritiem cluster in Den Helder. 'Kazernes en de bouw van energiecentrales brengen bijvoorbeeld een nieuwe vraag naar woningen en ondersteunende diensten met zich mee in Zeewolde en Vlissingen', staat in de Nota Ruimte. Volgens De Zeeuw moet hier vanuit de overheid budget beschikbaar voor zijn. 'Het moet geen luchtfietserij zijn.'

Bereikbaarheid

Een ander punt is mobiliteit en de ontsluiting van openbaar vervoer, zegt De Zeeuw. Het volgende kabinet moet hier volgens hem goed naar kijken en er geld voor uittrekken. 'Dat kan niet alleen maar worden opgelost met de hogere Navo-norm door te zeggen 'deze weg is nodig om tanks over te laten rijden'. Bereikbaarheid is wel echt een randvoorwaarde om deze plannen te laten slagen.'

‘Verder vind ik positief dat bedrijventerreinen hoog op de agenda staan in de Nota Ruimte. Dat is wel eens anders geweest.’

Start bouw met vijf jaar

Ondanks de aanwezigheid van de 'vaste vrienden' stikstof en netcongestie denkt De Zeeuw dat start bouw van de genoemde woningbouwlocaties al met een jaar of vijf plaats kan vinden. 'Dat is wel een *educated guess*, maar als de overheid er stevig op drukt en stuurt, net zoals in de Vinex-tijd, dan kan het een stuk sneller gaan.' De Zeeuw zet even een andere pet op en wijst naar de adviesgroep Stoer, waar hij voorzitter van is. 'Die adviezen kunnen hier ook zeker bij helpen. Woningbouwplannen kunnen sneller gerealiseerd worden, de proceduretijd kan met zeker vijf jaar worden teruggeschoefd.'

Dat tijdpad komt redelijk overeen met de doelen van het kabinet, dat de woningen voor 2035 gerealiseerd wil hebben. 'Wat we vandaag hebben vastgesteld in de ministerraad is het resultaat van een intensieve samenwerking met al mijn collega's die voor opgaven in onze leefomgeving staan', zegt minister Keijzer. 'Bij de keuzes die we hebben gemaakt, zijn we ervan doordrongen dat Nederland herkenbaar moet blijven en dat we de kracht van alle regio's blijven benutten. We bouwen voort op wat er al is, en wat we waarderen maken we sterker.'

De keuzes die in de ontwerpversie van de Nota Ruimte staan, worden getoetst op hun effecten in een milieueffectrapportage. Hierna zal de Ontwerp-Nota Ruimte in september worden aangeboden aan de Kamer.